

نام روایت از علوی منتشر می‌شود که خاطرات سالهای تحزب و گریزهای پس از کودتای ۲۸ مرداد، بی هیچ شور و حال داستانی است. از ساعدی اثر تازه‌ای نیز منتشر می‌شود: آشفته حالان بیداربخت، مجموعه‌ای از داستان‌هایی که پس از انقلاب در مطبوعات منتشر کرد و چند اثر طراز اول در میان آنهاست: «واگن سیاه»، «صدآخونه» و «پادگان خاکستری».

مجموعه‌ای از داستان‌های به‌آذین با عنوان: سایه‌های باغ منتشر می‌شود. اسماعیل فصیح ضمن تجدید چاپ چند اثر خود، در تراژدی کمندی پارس و بازگشت به درخونگاه مضمون همیشگی خود، بازگشت جلال آریان به خاطرات و درگیر شدن در ماجرای یکی از آشنايان قدیمی، را دنبال می‌کند. جواد مجابی در عبور از باغ قرمز ماجرای مستندی از تخته قاپو شدن ایل بختیاری در زمان رضاشاه را دستمایه داستان می‌کند و در رمان جیم به زندگانی عبید زاکانی در ارتباط با وقایع امروز می‌پردازد. بیژن بیجاری دو رمان چاپ می‌کند: تماشای یک رویای تپاه و باغ سرخ. محمد قاسم‌زاده نیز سال پرکاری را پشت سر می‌گذارد: بانوی بی‌هنگام، رقص مرغ سقا و شهسوار بر باره‌باد که داستانی است با نثر پخته، از احوالات سلطانی تاج و تخت از دست داده که در کاروانسرای پرت اقتاده دم را غنیمت شمرده است. رضا جولایی در جاودانگان داستان قدیمی دراکولا را زمینه‌ساز داستانی تاریخی می‌کند تا تیرگی‌های روان انسانها و بهیمنیت نهفته زیر پوسته‌های خوش آب و رنگ را باز نماید. اما به گمانم جولایی در داستان‌های کوتاه نسترن‌های صورتی موفق‌تر است. مجموعه دیگری که باید اینجا از آن نام ببرم نامه‌های صورتی از محمد زرین است که در نوشتن داستان‌های چخوف‌گونه پر حس و حال سابقه خوبی دارد. نویسنده پرکار دیگر امیرحسن چهل تن است که مجموعه چیزی به فردا نامیده است و رمان مهر گیاه را منتشر کرد. این رمان نیز مثل رمان پیشین نویسنده به مسائل زنان در فضایی تاریخی می‌پردازد.

از میان آثاری که زنان نوشته‌اند، یک روز مانده به عید پاک / زویا پیرزاد، یک زن، یک عشق / فرخنده آقایی، خلاف دموکراسی / فرخنده حاجی‌زاده، نسخه اول / شیوا

ارسطویی، همین جاروی زمین / فرشته توانگر و نه آبی نه زرد / قدسی قاضی نور، مهتاب / زهرا زواریان، و رمان‌های من و ویس / فریده رازی و میترا / فرشته ساری را می‌توان نام برد. حسن هدایت در روزی روزگاری در طهران به جادوی رویا و سینما در سالهای ورود سینما به ایران می‌پردازد. نادر ابراهیمی جز رمانهای تاریخی، مجموعه‌ای از داستان‌های کوتاهش را با نام حکایت آن اژدها نشر می‌دهد. رمانهایی خاطره‌ای از ناصر وحدتی و ابراهیم یونسی، چند اثر از حسن شکاری و از جمله رمان تاریخی ققنوس‌های عصر خاکستر، چند مجموعه داستان کوتاه، از جمله هفت مردهفت داستان و اولی‌ها به انتخاب فیروز زَنوزی جلالی و مجموعه‌ای از داستان‌های جمال میرصادقی، از جمله آثار منتشر شده در این سال‌اند.

تیتة آبی / محمدرضا صفدری، دیوان سومنات / ابوتراب خسروی، زن در پیاده‌رو راه می‌رود / قاسم کشکولی، کنار دریا، سرخصی و آزادی / جعفر مدرس صادقی و سفر به سمتی دیگر / رضا زنگی‌آبادی، از مجموعه داستان‌های خواندنی سال ۷۷ است. احمد غلامی در چند داستان از مجموعه همه زندگی، نگاه تازه‌ای به جنگ دارد. داود غفارزادگان مجموعه راز قتل آقامیر را به چاپ می‌رساند. علی صدائقی خیاط (یا دو رمان)، حسن محمودی، یعقوب یادعلی، بهمن پگاه‌راد، عنایت پاک‌نیا، محمد شهسوار، مصطفی مستور، سیروس موسوی، بهجت ملک‌کیانی، سیامک گلشیدی و... نخستین آثار خود را منتشر می‌کنند. آثاری نیز از میترا داور، عنایت احسانی، موسی علیجانی، محمود بدرطالعی و... منتشر می‌شود.

یادداشت‌ها:

- ۱- نقل قول‌ها از گرامسی از: آنتونیو گرامشی: فراسوی مارکسیسم و پامدرنیسم، رناته هالوب، ترجمه محسن حکیمی، نشر چشمه، ۱۳۷۴.
- ۲- فرای، نورثروپ، تحیل فریخته، ترجمه سعید ارباب شیرانی، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۳، ص ۲۱.
- ۳- احمدی، بابک، حقیقت و زیبایی، نشر مرکز، ۱۳۷۴، ص ۲۲۵.
- ۴- نگاه شود به: گشتی در باغ مارشال، شهناز صالحی، کتاب ماه، شماره ۱۵، دی ۱۳۷۷، ص ۲۵ تا ۳۶.

راینر ماریا ریلکه

کوبی پرز، نویسنده کتاب «جمال زاده، سرچشمه داستان کوتاه معاصر فارسی» گفته است: هفت سطر از یوف کور صادق هدایت که چندان ربط منطقی هم به کل داستان ندارد، عیناً برگرفته شده از آثار ریلکه است. اگر این گفته درست باشد، از آشنایی ایرانیان با شاعر توانمند آلمانی زبان «راینر ماریا ریلکه» سالها می‌گذرد. اما با وجود این آشنایی دیربای، درباره این شاعر و نویسنده مدرن، در ایران کار قابل توجهی صورت نگرفته است، البته برخی از داستان‌ها و اشعار او توسط نویسندگان و مترجمان توانمندی همچون: پرویز ناتل خانلری، رضا سیدحسینی و سروش حبیبی به فارسی برگردانده شده است. با این وجود جای یک کتاب متبوع و یک کار تحقیقی ارزنده درباره این شاعر و نویسنده مشهور خالی است.

اخیراً کتاب زمان، در پی سنتی که در چند سال اخیر پایه گذارده است، و درباره برخی از موضوعات و بعضی از چهره‌ها ویژه‌نامه منتشر کرده است، ویژه‌نامه‌ای نیز درباره «راینر ماریا ریلکه» به طبع رسانده است. این کار به همت علی عبداللهی و زیر نظر عبدالحسین آل‌رسول صورت گرفته است.

در این مجموعه، علاوه بر اینکه برخی از آثار ریلکه به فارسی برگردانده شده است، بعضی آراء و نظریات درباره آثار او نیز به چاپ رسیده است. همچنین کتابشناسی کاملی نیز از آثار او فراهم شده است. ضمناً فهرست آثاری که تاکنون از این شاعر و درباره او به فارسی نگاشته شده است، نیز در آخر مجموعه آورده شده است.